

Trivselsundersøkelse

Et lyspunkt. Foto: Ida M Huse Gulbrandsen

Utdeling av lys til alle med hytte og bolig på Vestmarka 2011

Vestmarka i utvikling AS

Bakgrunn

Som et ledd i Bolystprosjektet *Bo lyst, levende og landlig på Vestmark* vedtok styret i Vestmarka i Utvikling AS (ViU) å foreta en trivselsundersøkelse blant alle som enten hadde hytte eller hus på Vestmarka. Målet var å finne ut hvordan Vestmarkingen faktisk hadde det og om det var unyttede ressurser og gode forslag som ikke kom fram. Ved å inkludere alle, også de som bare har hytte her, ville vi forhåpentlig treffe nye mennesker og engasjere flere.

Styret besluttet å dele ut et lite kubbelys til hver enkelt, med en informasjonslapp på som forklarte bakgrunnen til besøket og spørsmålene som ble stilt. Spørsmålene var,

- **Hvorfor bor du/har du hytte på Vestmarka?**
- **Trives du? Hvorfor/hvorfor ikke?**
- **Hva skal til for å få flere til å flytte til Vestmarka?**

Samtidig som vi tok tempen på Vestmarkingen, så ville en slik dør til dør aksjon gjøre ViU veldig synlig og forhåpentligvis rekruttere flere engasjerte Vestmarkinger. Tiltaket skulle potensielt også øke flere aksjonærer i ViU AS og skape blest om Vestmarka som et sted å satse på.

Samtidig som vi delte ut lysene samlet vi inn telefonnummer til Vestmarka Grendeutviklings sms-varslingsstjeneste for aktiviteter på Vestmarka og snakket om muligheten om å kjøpe aksje i ViU AS.

Tiltaket overlapper på flere av Bolystprosjektets hovedmål;

Gjennom prosjektet "Bo lyst, landlig og levende på Vestmarka" bygger de medvirkende nettverk, lærer av hverandre og viser fram både små og større tiltak som kan være med å stimulere til identitet, bolyst, optimisme og stolthet for heimplassen sin.

Overordnet vil prosjektet fokusere på:

- *Synliggjøring og positiv profilering av Vestmarka som bo- og besøkssted*
- *Flere arbeidsplasser*
- *Økning av folketallet*
- *Identitetsbygging*

Svakheter

Vinter; Vi delte ut lysene i vintermånedene desember, januar og februar. Vi hadde en av de kaldeste og snørike vintrene på lang tid. En del hadde ikke oppkjørt vei til boligen, eller hytta den dagen vi var der for å levere lyset. Disse har vi forsøkt å få levert lys til ved å legge lyset i postkassa, eller gi lyset til naboen som vi kunne snakke med og be om å videreformidle. Men en liten prosent hadde verken postkasse eller en nabo vi kunne gi lyset til. I noen tilfeller vasset vi i snøen, men var det for ille måtte vi hoppe over stedet. Noen plasser var også veien bommet, så det ikke var mulig å komme fram.

Dødsfall; Vi prioriterte å få snakket med flest mulig, derfor hadde vi planlagt å dele ut en del lys i romjula da forhåpentlig mange var hjemme eller på hytta. På grunn av en velkjent Vestmarkings bortgang som også var i familie med prosjektleder ble utdeling av lys utsatt til over nyttår, slik at brorparten av lysene er delt ut på vanlige virkedager.

Tidsbegrensning; Vi har ikke satt noen frist for tilbakemelding. Denne rapporten må derfor sees i lys av at det kan komme tilbakemeldinger etter at denne er blitt levert. Telefonnummer og mailadresse til prosjektleder står på informasjonslappen og det vil sannsynligvis komme flere tilbakemeldinger utover våren. Spesielt fra hytteeiere. **Vi kan derfor ikke lukke undersøkelsen med denne rapporten.**

Vinter og vinterføre. Foto: Ida M Huse Gulbrandsen

Resultat

Spørsmålene var

- **Hvorfor bor du/har du hytte på Vestmarka?**
- **Trives du? Hvorfor/hvorfor ikke?**
- **Hva skal til for å få flere til å flytte til Vestmarka?**

Fra dør til dør aksjonen fikk vi 97 svar når vi delte ut lyset. Vi fikk 1 telefon og 6 meilhenveler.

NB! Noen svarer flere enn en ting på samme spørsmålet, derfor vil det overlape på antall.

Engasjert mottaker av lys fra ViU. Foto. Ida M Huse Gulbrandsen

1. På spørsmålet **Hvorfor bor du/har du hytte på Vestmarka?** fikk vi følgende svar:

38 svarte at de var her pga **familietilknytning, eller venner på stedet.** (Førstnevnte i klart flertall, en person svarte venner).

26 svarte at de var her pga **fordi de ønsket å bo landlig av ulike årsaker (plass til hobby som hest, bil, hunder, jakt, helseårsaker og ønske om å komme vekk fra stress og eksos.)**

18 svarte at de var her fordi **de alltid har gjort det og fordi de har vokst opp her.**

14 svarte at de var her pga **de vakre omgivelsene og naturen/skogen.**

11 svarte at de var her pga **odel** på stedet de bor på.

11 svarte at de var her fordi **kjærligheten har ført dem hit.**

6 svarte at de var her pga **overkommelige boligpriser og tilgang på hus/småbruk til salgs.**

2 svarte at de var her på grunn av **Montessoriskolen.**

2 svarte at de var her fordi **Vestmarka ligger nærme Oslo.**

2. På spørsmålet **Trives du? Hvorfor/hvorfor ikke?** fikk vi følgende svar:

96 svarte **JA.**

5 svarte **DELVIS.**

1 svarte **NEI.**

På spørsmålet **Hvorfor de trives** fikk vi følgende svar:

21 svarte at de trives på Vestmarka fordi de har **familie som også bor her.**

18 svarte at de trives på Vestmarka på grunn av **menneskene som bor her, samholdet og at de følte seg inkludert/tilhørighet.**

14 svarte at de trives på Vestmarka fordi det er **vakker natur og ren luft her.**

15 svarte at de trives på Vestmarka fordi **det er stille og rolige omgivelser her, og det føles trygt.**

10 svarte at de trives på Vestmarka fordi **skolen, eller barnehagen er så bra.**

8 svarte at de trives på Vestmarka fordi **det er så gode jakt og fiskemuligheter/turmuligheter her.**

3 svarte at de trives på Vestmarka fordi **de vil bo i skogen.**

På spørsmålet **Hvorfor de trives delvis** fikk vi følgende svar:

2 svarte at de trives delvis på Vestmarka fordi de ikke følte seg inkludert og at det var vanskelig å komme i kontakt.

2 svarte at de trives delvis på Vestmarka fordi de ville bo mer sentralt og savnet bylivet.

1 svarte at de trives delvis på Vestmarka fordi det er for lite naboer og at det er for stille.

1 svarte at de trives delvis på Vestmarka fordi kollektivtrafikken var for dårlig.

1 svarte at de trives delvis på Vestmarka fordi det begynte å bli for mye rovdyr i skogen.

På spørsmålet **Hvorfor de ikke trives** fikk vi følgende svar:

1 svarte at de trives ikke på Vestmarka fordi det er for få tilbud her (ingen post, ingen butikk, ingen kafé, dårlig snøbrøyting) og vi prioriteres ikke av kommunen.

3. På spørsmålet Hva skal til for å få flere til å flytte til Vestmarka? fikk vi følgende svar:

20 svarte at vi må fortsette å markedsføre oss utad. Fokuser på barnefamilier. Markedsføre den korte avstanden inn til Oslo kombinert med lavere boligpriser enn nabo Aurskog-Høland. Markedsføre nærhet til Sverige. Markedsføre den gode skolen og barnehagen vi har, og de trygge oppvekstvilkårene.

17 svarte at det trengs butikk, eller storkiosk med basisvarer.

15 svarte at det trengs et bedre og mer organiserte aktiviteter for ungdom, som idrett eller fritidshus. At ungdom som vokser opp her er positive gjør at de blir, eller kommer tilbake. Arrangere et holdningsseminar for unge på Vestmarka slik at de blir stolte av bygda si.

12 svarte at det trengs arbeidsplasser lokalt, eller med kort avstand.

10 svarte at det bør være en kafé, eller samlingssted med servering her.

8 svarte at det må jobbes for å ha boliger og tomter til salgs. Ha noe attraktivt å tilby. Alt for mange boliger står tomme store deler av året.

8 svarte at Brustadvika må bli penere. Det er den folk ser når de passerer i veien og hemmer resten av bygda så lenge den står som den gjør. Gjør den i det minste grønn!

6 svarte at kollektivtrafikken bør utbedres, om ikke annet må det bedre skilting til slik at man vet når bussene går. I alle fall ved ESSOn og ved skolen. Bussforbindelse til Oslo for pendlere bør på plass.

7 svarte at det trengs å gjøre noe med at utsikten til sjøer og den vakre naturen på Vestmarka gror igjen av vidjekjerr og kratt. Skjemmende stor skog som hemmer utsikten til sjøene våre bør tas

vekk. Kulturlandskapet gror igjen. Alle bør ta ansvar og hogge sine egne vidjekjerr og holde jordvegen åpen.

4 svarte at det vi bør ta bedre i mot nye innflyttere som ikke har nettverk. Arrangere tilflytterseminar for alle som har flyttet til Eidskog de siste fem åra. Inkludere hele Eidskog viktig.

4 svarte at det bør være treningsmuligheter innendørs. Apparatsal på dugnad? Solseng i tilknytning til apparatsalen. Gå sammen og finne egnet sted til plassering, samle ubrukte treningsapparater på ett sted til felles nytte.

3 svarte at det trengs å samle og engasjere næringslivet. Arrangere kurs i skatteregler, eller annet. Få de med org.nr til å bry seg om stedet de bor på.

2 svarte at det er for lite damer her. Damene bestemmer og de har ofte barn med seg. Unge damer er framtida for bygda. Jobber for å beholde og skaffe flere driftige damer.

1 mente at vi trengte campingplass.

1 svarte at vi skulle arrangere "Vestmarka Open". Åpen dag på Vestmarka med lokal mat og omvisningsbuss slik at det er mulig å se hva vi faktisk har å tilby.

1 svarte at vi trenger flere pubkvelder som samler grenda. Viktig med det sosiale.

Foreløpig analyse resultat/kommentar

Enn så lenge kan det komme inn mange svar. Vi har delt ut 346 lys og med til nå 104 svar gir dette en svarprosent på litt over 30 %. Ut i fra dette kan man forsøke seg på å trekke noen linjer, men man bør gi undersøkelsen tid fram til sommeren før man trekker konklusjoner.

Generelt kan man si noe om tendensene:

Hvorfor bor folk på Vestmarka, eller har hytte her?

De fleste bør her fordi de har familie og tilknytning her. Enten har de arvet et sted, eller flytter hit fordi de har familie som bor her. Dette er nok også noe av grunne til at andelen som ikke helt trives her føler at de ikke kommer inn og blir godtatt. Det er påfallende ofte mennesker som ikke har familie her fra før forteller dette.

Det er også mange som setter pris på de kvalitetene vi har med ren luft, god plass til å dyrke hobby og fritidssysler, og nyte den vakre naturen. Mange snakker om utsikten på Vestmarka. Enten er de strålende fornøyd, eller så klager de over at den ødelegges av vegetasjon og trær. Dette gjelder spesielt de som bor ved en sjø. Sjøene våre er nok en stor grunn til at en del velger Vestmarka som bosted og feriested og er nok en av våre største ressurser. På Vestmarka har vi Eidskogs største sjø med Skjervangen. Vi har Harstadsjøen midt i sentrum. Vi har Langvatnet med det reneste vannet i kommunen. Vi har Helgesjøen der det er stor vannsportsaktivitet på sommeren og rally på vinteren. Vi har mange tjern, som Grusjøen og Høgdertjernet. Vi har også Børen sjø som det er skrevet ett og annet dikt om. Ikke minst har vi en stor del av Mangenvassdraget og Sootkanalen.

I det hele tatt har vi på Vestmarka mye, om ikke mest, av de 77 milene strandlinje som Eidskog kommune forteller om i sitt Sittaslow - engasjement. Dette må være ganske unikt og det er ikke rart om Vestmarkingen er opptatt av dette.

Trives vi på Vestmarka?

Så langt kan man vel klart svare ja på det. Av alle som har gitt tilbakemelding har bare en svart klart nei. 5 av totalt 104 har svart delvis. Dette er en andel på ca 2 %. Men denne andelen kan gjerne bli enda mindre. Dette er noe vi må jobbe med og være bevisst på.

Grunnen til at vi trives er veldig lik grunnen til at vi velger å bo her. De samme kvalitetene gjør at vi liker oss. Familietilknytning veier tungt. Det som kanskje er mest positivt er at så mange føler seg inkludert og del av fellesskapet. Mange trekker fram at de føler at menneskene her er positive, imøtekommende og inkluderende. En annen tendens som vi bør sette stor pris på er at så mange setter pris på skolen og barnehagen. Dette er veldig positivt for en nystartet skole og godt argument for å få beholde den kommunale barnehagen.

De som trives delvis fordi de savner bylivet er det ikke lett å forandre på. Det vi derimot må jobbe med er de som ikke føler seg inkludert. Her handler det også til dels om å ha arenaer for å bli bedre kjent. Det er enklere å komme i kontakt dersom man har barn som går i barnehage, eller på skole. I de nye møteplassene vi skal legge grunnlaget for bør dette være ett av målene, nemlig å inkludere nye tilflyttere. Og her bør vi kanskje involvere hele Eidskog?

Hva skal til for å få flere Vestmarkinger?

Ideene som er kommet fra om tiltak for å få flere Vestmarka kan man bruke for alt de er verdt. Det er mye vi har hørt før, og mye jobbes det allerede med. Inntrykket jeg sitter med etter intervjurunden er at en del faktisk sitter på svært gode ideer uten at de får formidlet dem. Og mange er positivt overrasket over å bli spurt. En del sier først at de ikke har noen aning, men etter å ha snakket litt kommer ofte noen av de beste ideene fra intervjurunden.

Markedsføring var et hett tema. Hvordan markedsføre Vestmarka og hvor. Mange mente at ViU gjorde en god jobb her. Annonsen til Klanderudlia i fjor i Vakre hjem var mange fornøyd med. De kjente seg igjen i beskrivelsen av Vestmarka som sted.

Ideene er ofte tuftet på eget behov. Enten man føler at man mangler noe, eller savner noe man har hatt. I tilfelle butikken tror jeg det handler om sistnevnte. De fleste sier de gjerne skulle hatt butikk, men at det må bli en annen slags butikk enn vi har hatt før. Storkiosk er ofte nevnt, med basisvarer som ikke går ut på dato. Alle uttrykker stor glede over at vi har ESSOn tross alt og skulle bare ønske større vareutvalg og lavere priser.

Behovet for aktivitet for ungdom og større barn er nok tydelig. Det er ikke uten grunn at skaterampa i Brustadvika var så populær i fjor. Ungdommen trenger noe å samle seg rundt, gjerne en aktivitet de selv velger og synes er morsom. Skigåing i lysløypa og innebandy fenger ikke tenåringene. Foreldre til barn i denne aldersgruppa forteller om tenåringene som gjerne uttaler seg negativt om Vestmarka. Dette er en viktig trend å snu, særlig med tanke på at det er aldersgruppa 20-30 år vi har minst av på Vestmarka i dag.

Mange av ideene er svært praktiske i sin tilnærning som å rydde utsikten, få opp gode skilt på busstidene, lage apparatsal på dugnad, arrangere kurs for næringsdrivende og "Vestmarka Open". Alle disse er gjennomførbare og svært gode ideer.

Ideene må vurderes, sorteres og kanskje kombineres i visse tilfeller. Kunsten nå er å få dem gjennomført på en slik måte at Vestmarkingene føler seg som en del av det vi driver med og at det er DE som har gitt oss veien å gå.

Ressursbruk og oppsummering

På utdeling av lys og intervjurunden har vi til sammen brukt 79,5 timer og kjørt 378 km fra desember til og med mars. Det vil si at utdelingen av lysene har kostet ViU AS og Bolystprosjektet drygt 36 000 kr med mva, pluss ca 5000 kr for produksjon av lysene. Altså litt i overkant av 40 000 kr.

Vi begynte med Grusjø og Fjeldskogen, fortsatte med Bolskog og tok de sentrumsnære områdene til sist. Derfor ble det mye kjøring i begynnelsen og mindre på slutten. Vestmarka er utrolig stort. Tenk spennet fra svenskegrensen til Børli. Fra innerst i Kråkfoss til innerst i Svendby. Det er hus på de utroligste plasser. Uten kart hadde vi ikke funnet halvparten av hyttene og boligene.

Lysutdelingen har tatt brorparten av tiden brukt til Bolystprosjektet i vintermånedene. Prosjektet var langt mer ressurskrevende enn først antatt. Det går ikke å banke på døra til folk og snu på samme måte som en innsamlingsaksjon. Spør vi så må vi la folk svare. Og i 25-30 minus og snø er det naturlig å gå inn. Likevel sitter jeg igjen med følelsen av at hvert minutt brukt var verdifullt for prosjektet. Det er ikke ofte det banker på døra i Børli, eller innerst i Kråkfoss. Det at vi faktisk inkluderer ALLE, selv om de bor langt til skogs er en verdi i seg selv. ALLE blir hørt. Det blir satt pris på.

En positiv bi-effekt av å banke på alle dører er at vi har oppdaget Vestmarkinger som ikke har kontaktnett. Vestmarkinger som vi ikke vet at vi har en gang og som ikke vet hva ViU AS er. Dette gjelder gjerne nyttilflyttede, eller der det har vært samlivsbrudd med påfølgende ny partner. Lysutdelingen har også gitt sms-tjenesten som Vestmarka Grendeutvikling administrerer 30 nye på telefonlista. Det er 30 nye som får beskjed om aktiviteter på Vestmarka og har muligheten til å delta.

Hensikten med dette tiltaket var å ta tempen på Vestmarkingen. Hvordan har vi det EGENTLIG? Hvor står vi og hvor vil vi? ViU AS er Vestmarkas eget AS. Vi har plikt til å vite hva Vestmarkingen vil, ikke minst med oss som bedrift. Hva ønsker en med hytte på Bolskog at Vestmarka skal være for ham? Eller hun som nettopp har flyttet til Glingeråsen? Dette er viktigere enn vi kanskje først tror og effekten vil nok gjerne komme på sikt.

Verdien av tiltaket er kanskje minst like stort i form av intern markedsføring. Ingen kan lenger si at ikke ViU inkluderer alle, eller bryr seg om alle.

En engasjert og positiv Vestmarking er vår beste markedsføring OGSÅ utad.

Det som gjenstår nå er å ta Vestmarkingen på alvor og forsøke å sette de gode ideene ut i livet. Og hvem vet, kanskje det kommer flere?

Ingen hjemme. Foto: Ida M Huse Gulbrandsen